

Värt att veta om...

Barn, sex och sexuella övergrepp på nätet

VET DU ATT...

- det är vanligare att vuxna har sex på nätet än barn och unga.
- bland unga är det ungefär en fjärdedel som skickat en avklädd bild och för de flesta leder det inte till några negativa konsekvenser.
- det är vanligaste är att man skickar avklädda bilder till någon man känner.
- de vanligaste anledningarna till att ungdomar skickar avklädda bilder är för att det är roligt, kul, ett sätt att få bekräftelse, man tror att andra gör det, att det tillhör när man är i en kärleksrelation eller att man skickar för att någon frågade och ville ha en bild. En del är rädda och blir tvingade till att skicka avklädda bilder, men det är ovanligare.
- ungefär 6 procent har haft sex med någon de enbart känt på nätet och av dessa hade 10 procent känt sig övertalade, pressade och tvingade till en sexuell handling.
- övergrepp av sexuell karaktär på nätet kan delas in i nätmobbing, nätgrooming och sexuella övergrepp/sexuell exploatering.
- vi vet för lite om hur sexuella övergrepp på nätet innebär för de drabbade unga, men de studier och kliniska erfarenheter som finns visar att övergrepp på nätet är lika allvarliga som sexuella övergrepp utanför nätet.

TÄNK PÅ ATT...

- det inte är olagligt eller fel av en ung person att ha sex på nätet. Däremot är det olagligt att tvinga någon att ha sex eller att sprida dokumentation efter sex och sexuella övergrepp.
- det inte går att se på en bild varför den togs/skickades. Du måste alltid fråga!
- övergrepp på nätet ofta har föregåtts av att den unge själv varit aktiv i att t.ex. skapa kontakt, kommunicera med ett sexuellt språk och kanske skicka bilder/filmer.
- det kan vara svårt för unga att prata om både sex och sexuella övergrepp. De kan känna att det är privat att prata om sex och att om de utsatts för övergrepp att det är deras eget fel. De känner sig lurade, upplever att de svikit

nära och kära och är hotade av förövaren. De är även rädda för att sexuellt material ska ha spridits eller vem som ska se chattloggarna eller bilderna/filmerna.

- det material som finns i form av chattloggar bilder/filmer etc. kommer alltid att finnas kvar.
- det kan kännas svårt även för dig som vuxen/professionell att prata om sex och sexuella övergrepp på nätet men genom att träna på vad och hur du kan säga kan det underlätta.
- ta hjälp och fråga andra hur du ska göra om du är osäker när ett barn berättar om ett sexuellt övergrepp på nätet.

VAD BEHÖVS:

- Om du ser/får kännedom om ett pågående övergrepp så ring 112.
- Om du misstänker eller känner till sexuella övergrepp så ska detta anmälas till socialtjänsten och man kan även göra en polisanmälan.
- Om en ungdom berättar är det viktigaste att du lyssnar och stöttar. Ifråga-sätt inte!
- Samarbeta med kollegor och/eller andra myndigheter.
- Kontakta ditt närmaste Barnhus eller socialtjänst när du behöver konsultation, råd och stöd.
- Om det skett ett sexuellt övergrepp måste en del åtgärder vidtas. Om barnet kommer till ett Barnhus kommer polisförhör, läkarundersökning, skyddsbedömning, krisstöd mm. att samordnas av Barnhuset. Om det inte finns ett Barnhus där du arbetar så har socialtjänsten ansvaret att samordna den fortsatta utredningen.
- Gör klart för barnet/ungdomen att de får höra av sig till dig igen, oavsett om den får andra professionella kontakter.
- Viktigast av allt är att du finns kvar och visar att du bryr dig. Berättelsen du får är ett förtroende som du ska förvalta!

HÄR KAN DU LÄSA MER:

- Unga, sex och Internet, i en föränderlig värld (Svedin, Priebe, Wadsby, Jonsson & Fredlund, 2015).
- Barn utsatta för sexuella övergrepp på nätet (Jonsson & Svedin, 2017)
- Young people who produce and send nude images: Context, Motivations and Cosequences. (Jonsson, Cooper, Quayle, Svedin & Hervy, 2015), www.spirto.health.ed.ac.uk.
- www.dagsattprataom.se
- #Nätsmart (Rädda Barnen, 2016), <https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-utsatta-for-sexuella-overgrepp/natsmart-handbok/ladda-ner-natsmart/>

Besök www.barnafrid.se för mer information och användbart material.

Skriven av: Moa Mannheimer Granskad av: Carl Göran Svedin

Version 2 (170920)